

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

26.11.2021 г.

12:00 ч.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Септември 2021 г.

Брутният външен дълг¹ в края на септември 2021 г. възлиза на 41 080.2 млн. евро (62.6% от БВП²), което е с 1358.9 млн. евро (3.4%) повече в сравнение с края на септември 2020 г. (39 721.3 млн. евро, 64.8% от БВП).

В края на септември 2021 г. *краткосрочните задължения* са 6282.9 млн. евро (15.3% от брутния дълг, 9.6% от БВП) и се увеличават с 213.9 млн. евро (3.5%) спрямо края на септември 2020 г. (6069 млн. евро, 15.3% от дълга, 9.9% от БВП). *Дългосрочните задължения* възлизат на 34 797.3 млн. евро (84.7% от брутния дълг, 53% от БВП), като се увеличават с 1145 млн. евро (3.4%) спрямо края на септември 2020 г. (33 652.3 млн. евро, 84.7% от дълга, 54.9% от БВП).

Към края на септември 2021 г. 26 011.7 млн. евро (63.3%) от брутните външни задължения са с остатъчен матуритет над една година.

В евро са деноминирани 82.9% от брутните външни задължения, при 83.5% година по-рано.

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление*³ в края на септември 2021 г. е 8280.4 млн. евро (12.6% от БВП). Спрямо края на септември 2020 г. (7977.9 млн. евро, 13% от БВП) той се увеличава с 302.5 млн. евро (3.8%).

Външните задължения на *Централната банка* са 1883.1 млн. евро (2.9% от БВП). Те се повишават с 1050 млн. евро (126%) спрямо края на септември 2020 г. (833.1 млн. евро, 1.4% от БВП).

¹ Предварителни данни. Данните за юли – август 2021 г. са ревизирани. В съответствие с методологическите бележки, с отчета за октомври 2021 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари – септември 2021 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 65 670 млн. евро за 2021 г. (прогноза на БНБ) и 61 330 млн. евро за 2020 г. (данни на НСИ от 18.10.2021 г.).

³ При спазване на резидентния принцип.

Външните задължения на сектор *Други парични финансови институции* (банки и фондове на паричния пазар) са 4391.8 млн. евро (6.7% от БВП). Те се увеличават с 202.9 млн. евро (4.8%) спрямо края на септември 2020 г. (4188.9 млн. евро, 6.8% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁴ са 12 297.4 млн. евро (18.7% от БВП). Те нарастват с 270.5 млн. евро (2.2%) спрямо същия месец на миналата година (12 026.8 млн. евро, 19.6% от БВП).

*Вътрешнофирменото кредитиране*⁴ е в размер на 14 227.4 млн. евро (21.7% от БВП) в края на септември 2021 г., което е с 467.2 млн. евро (3.2%) по-малко в сравнение с края на септември 2020 г. (14 694.6 млн. евро, 24% от БВП). То е с най-значителен дял в структурата на външния дълг – 34.6% към края на септември 2021 г., при 37% година по-рано.

За януари – септември 2021 г. общият **нетен поток**⁵ е положителен, в размер на 2117.3 млн. евро (3.2% от БВП) при положителен поток от 2824.3 млн. евро (4.6% от БВП) за януари – септември 2020 г.

---

⁴ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

⁵ *Нетния поток* се изчислява тримесечно на база на данните в пасива на платежния баланс за инструменти *Валута и Депозити, Дългови ценни книжа, Заеми, Търговски кредити и аванси и Други сметки за задължения*.

Брутен външен дълг¹

(По институционални сектори)

	IX.2020		XII.2020		VIII.2021		IX.2021		IX. 21/ VIII. 21		IX. 21/ XII. 20		IX. 21/ IX. 20	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Брутен външен дълг (I+II+III+IV)	39721.3	64.8	39627.1	64.6	40883.1	62.3	41080.2	62.6	197.1	0.5	1453.1	3.7	1358.9	3.4
I. Държавно управление²	7977.9	13.0	8022.4	13.1	8391.5	12.8	8280.4	12.6	-111.1	-1.3	258.1	3.2	302.5	3.8
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	0.0	-	0.0	-
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългови ценни книжа ³	7977.9	13.0	8022.4	13.1	8391.5	12.8	8280.4	12.6	-111.1	-1.3	258.1	3.2	302.5	3.8
Засми	5023.1	8.2	5143.8	8.4	5067.7	7.7	4965.9	7.6	-101.9	-2.0	-178.0	-3.5	-57.3	-1.1
Засми	2954.8	4.8	2878.5	4.7	3323.8	5.1	3314.6	5.0	-9.2	-0.3	436.1	15.1	359.8	12.2
II. Централна банка	833.1	1.4	825.1	1.3	1874.5	2.9	1883.1	2.9	8.6	0.5	1058.0	12.8	1050.0	12.6
Краткосрочни	98.6	0.2	108.0	0.2	105.4	0.2	94.5	0.1	-10.9	-1.0	-13.5	-1.2	-4.1	-0.2
Валута и депозити	95.1	0.2	102.8	0.2	101.7	0.2	91.1	0.1	-10.6	-1.0	-11.7	-1.4	-4.0	-0.2
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Други сметки за задължения	3.4	0.0	5.2	0.0	3.7	0.0	3.4	0.0	-0.3	-0.6	-1.9	-3.6	-0.1	-1.9
Дългосрочни	734.5	1.2	717.1	1.2	1769.2	2.7	1788.7	2.7	19.5	1.1	1071.5	14.4	1054.1	14.3
Разпределени ССП ⁴	734.5	1.2	717.1	1.2	1769.2	2.7	1788.7	2.7	19.5	1.1	1071.5	14.4	1054.1	14.3
III. Други парично-финансови институции (ПФИ)⁵	4188.9	6.8	4460.2	7.3	4405.6	6.7	4391.8	6.7	-13.8	-0.3	-68.4	-1.5	202.9	4.8
Краткосрочни	2635.1	4.3	2928.6	4.8	2972.8	4.5	2986.5	4.5	13.7	0.5	57.9	2.0	351.4	13.3
Валута и депозити ⁶	2287.6	3.7	2623.7	4.3	2532.3	3.9	2717.1	4.1	184.8	7.3	93.4	3.6	429.5	18.8
Търговски кредити и аванси	8.6	0.0	7.5	0.0	7.3	0.0	8.5	0.0	1.2	0.6	1.0	13.3	-0.1	-1.1
Други сметки за задължения	339.0	0.6	297.4	0.5	433.2	0.7	260.9	0.4	-172.3	-39.8	-36.5	-12.3	-78.0	-23.0
Дългосрочни	1453.8	2.5	1531.6	2.5	1432.8	2.2	1405.4	2.1	-27.5	-1.9	-126.3	-8.2	-148.4	-9.6
Валута и депозити	1445.4	2.4	1420.5	2.3	1316.1	2.0	1287.6	2.0	-28.5	-2.2	-132.9	-9.4	-157.8	-10.9
Дългови ценни книжа	108.4	0.2	111.1	0.2	116.7	0.2	117.8	0.2	1.1	0.9	6.7	6.0	9.4	8.6
IV. Други сектори⁷	12026.8	19.6	12057.9	19.7	12108.1	18.4	12297.4	18.7	189.3	1.6	239.4	2.0	270.5	2.2
Краткосрочни	3354.4	5.4	3038.2	5.0	3199.3	4.9	3202.0	4.9	2.7	0.1	163.8	5.4	-133.4	-4.0
Дългови ценни книжа	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Засми ⁸	766.9	1.3	421.7	0.7	468.6	0.7	456.1	0.7	-12.5	-2.7	34.5	8.2	-310.8	-40.5
Търговски кредити и аванси ⁹	1620.4	2.6	1554.2	2.5	1584.1	2.4	1599.9	2.4	15.8	1.0	45.7	2.9	-20.5	-1.3
Други сметки за задължения ⁹	948.0	1.5	1062.3	1.7	1146.6	1.7	1145.9	1.7	-0.7	-0.1	83.6	7.9	197.9	20.9
Дългосрочни	8691.5	14.2	9019.8	14.7	8908.8	13.6	9095.4	13.9	186.6	2.1	75.6	0.8	403.9	4.6
Дългови ценни книжа	1150.8	1.9	1178.8	1.9	1209.7	1.8	1218.7	1.9	9.0	0.7	39.9	3.4	67.9	5.9
Засми ⁸	7355.4	12.0	7665.1	12.5	7339.6	11.2	7404.4	11.3	64.7	0.9	-260.7	-3.4	48.9	0.7
Търговски кредити и аванси ⁹	1208.0	0.2	113.5	0.2	311.3	0.5	423.9	0.6	112.6	36.2	310.4	27.5	303.1	250.8
Други сметки за задължения ⁹	64.4	0.1	62.4	0.1	48.1	0.1	48.5	0.1	0.3	0.7	-13.9	-22.3	-16.0	-24.8
Финансови предприятия,	2034.8	3.3	2026.8	3.3	2200.1	3.4	2235.9	3.4	35.8	1.6	209.1	10.3	201.1	9.9
различни от ПФИ	1102.6	1.8	1095.3	1.8	1240.6	1.9	1242.8	1.9	2.2	0.2	147.5	13.5	140.3	12.7
Краткосрочни	932.2	1.5	931.5	1.5	959.5	1.5	993.1	1.5	33.5	3.5	61.6	6.6	60.9	6.5
Нефинансови предприятия	894.8	16.1	991.6	16.2	980.7	14.9	995.6	15.2	153.8	1.6	39.9	0.4	61.7	0.6
Краткосрочни	2208.1	3.6	1896.9	3.1	1922.8	2.9	1923.8	2.9	1.0	0.1	27.0	1.4	-284.3	-12.9
Дългосрочни	7686.7	12.5	8019.8	13.1	7879.8	12.0	8032.7	12.2	152.9	1.9	12.9	0.2	346.0	4.5
Домакинства и НТООД	97.2	0.2	114.5	0.2	105.3	0.2	104.9	0.2	-0.3	-0.3	-9.6	-8.3	7.7	8.0
Краткосрочни	24.7	0.0	46.0	0.1	35.9	0.1	35.3	0.1	-0.6	-1.6	-10.6	-23.2	10.6	43.1
Дългосрочни	72.5	0.1	68.5	0.1	69.4	0.1	69.6	0.1	0.2	0.3	1.1	1.6	-2.9	-4.0
V. Препри инвестиции:	14694.6	24.0	14261.5	23.3	14103.4	21.5	14227.4	21.7	124.0	0.9	-34.1	-0.2	-467.2	-3.2
Задължения към директен инвеститор	9215.6	15.0	9072.5	14.8	8909.4	13.6	9010.4	13.7	101.0	1.1	-62.1	-0.7	-205.2	-2.2
Задължения към инвестиционни предприятия в чужбина	118.8	0.2	117.1	0.2	161.7	0.2	154.1	0.2	-7.5	-4.6	37.1	31.7	35.3	29.7
Задължения към свързани предприятия	5360.1	8.7	5071.9	8.3	5032.3	7.7	5062.9	7.7	30.6	0.6	-9.1	-0.2	-297.3	-5.5

Допълнителни показатели

Външен дълг на публичния сектор	10664.6	17.4	10823.7	17.6	12443.5	18.9	12443.6	18.9	0.1	0.0	1619.9	15.0	1779.0	16.7
Външен дълг на частния сектор	29056.7	47.4	28803.4	47.0	28439.6	43.3	28636.6	43.6	197.0	0.7	-166.8	-0.6	-420.1	-1.4

Дългови ценни книжа по институционални сектори (номинал) ⁷	IX.2020		XII.2020		VIII.2021		IX.2021		IX. 21/ VIII. 21		IX. 21/ XII. 20		IX. 21/ IX. 20	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Държавно управление	4645.4	7.6	4654.4	7.6	4650.8	7.1	4617.8	7.0	-33.0	-0.7	-36.6	-0.8	-27.6	-0.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	4645.4	7.6	4654.4	7.6	4650.8	7.1	4617.8	7.0	-33.0	-0.7	-36.6	-0.8	-27.6	-0.6
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Парично-финансови институции (ПФИ)	108.4	0.2	111.1	0.2	116.7	0.2	117.7	0.2	1.1	0.9	6.7	6.0	9.4	8.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	108.4	0.2	111.1	0.2	116.7	0.2	117.7	0.2	1.1	0.9	6.7	6.0	9.4	8.6
Други сектори	1155.9	1.9	1189.3	1.9	1213.9	1.8	1221.9	1.9	8.0	0.7	32.6	2.7	66.1	5.7
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	1155.9	1.9	1189.3	1.9	1213.9	1.8	1221.9	1.9	8.0	0.7	32.6	2.7	66.1	5.7
Други финансови предприятия,	66.6	0.1	69.9	0.1	89.5	0.1	93.5	0.1	4.0	4.5	23.6	33.8	27.0	40.5
различни от ПФИ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	66.6	0.1	69.9	0.1	89.5	0.1	93.5	0.1	4.0	4.5	23.6	33.8	27.0	40.5
Нефинансови предприятия	1089.3	1.8	1119.4	1.8	1124.4	1.7	1128.4	1.7	4.0	0.4	9.0	0.8	39.1	3.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Дългосрочни	1089.3	1.8	1119.4	1.8	1124.4	1.7	1128.4	1.7	4.0	0.4	9.0	0.8	39.1	3.6
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-	-	0.0	-	0.0	-
Краткосроч														